

OTSUS

18.02.2021 nr 5-5/2021-012

Koondumisele nr 06/2021 MM Grupp OÜ / Kids Network Television OÜ loa andmine

1. Koondumine

29.01.2021 esitas äriühing MM Grupp OÜ (registrikood 10515366) Konkurentsiametile koondumise teate, mille kohaselt sõlmisid MM Grupp OÜ ja füüsiline isik B.I.S. (isikukood [...], [...]) ning äriühingud osaühing Finantsvara (registrikood 10618505), RHC OÜ (registrikood 12879598) ja Wavelength OÜ (registrikood 12438115) 31.12.2020 osade müügilepingu. Osade müügilepingu alusel omandab MM Grupp OÜ 80% osaluse äriühingus Kids Network Television OÜ (registrikood 12294478).

Seega koondumise järgselt kuulub Kids Network Television OÜ koondumise teate esitanud MM Grupp OÜ valitseva mõju alla konkurentsiseaduse (edaspidi KonkS) § 2 lg 4 tähenduses ning antud juhul on tegemist koondumisega KonkS § 19 lg 1 p 2 sätestatud viisil.

Konkurentsiamet avaldas 01.02.2021 ülalnimetatud koondumise teate saamise kohta teate väljaandes Ametlikud Teadaanded. Asjast huvitatud isikud nimetatud koondumise kohta arvamusi ja vastuväiteid ei esitanud.

2. Koondumise osalised

KonkS § 20 punkti 2 järgi on koondumise osaliseks füüsiline isik või ettevõtja, kes omandab valitseva mõju ühe ettevõtja või tema osa või mitme ettevõtja või nende osade üle.

KonkS § 20 punkti 4 järgi on koondumise osaliseks ettevõtja, kelle üle või kelle osa üle valitsev mõju omandatakse.

Seega on käesoleva koondumise osalisteks MM Grupp OÜ ja Kids Network Television OÜ.

MM Grupp OÜ on valdusettevõtja, mis kuulub füüsilise isiku M.L. (isikukood [...]) valitseva mõju alla. MM Grupp OÜ kontserni kuulub palju ettevõtjaid, mis tegutsevad erinevatel tegevusaladel. Käesoleva koondumise seisukohast on olulised MM Grupp OÜ kontserni kuuluv AS Postimees Grupp ja tema valitseva mõju alla kuuluvad ettevõtjad ning Eesti Audiovisuaalse Kultuuripärandi OÜ, mis muuhulgas tegelevad telekanalite opereerimisega ja telereklaami avaldamisega.

AS Postimees Grupp AS on Eestis, Lätis ja Leedus tegutsev meediakontsern, mille tegevus hõlmab trüki- ja veebimeedia sisutootmist, televisiooni ja raadio tootmist, kirjastust, e-kaubanduse- ja kuulutusteportaale, otseposti, raamatukirjastuse ning trükiteenuse pakkumist¹.

AS-le Postimees Grupp kuuluvad alljärgnevad telekanalid:

- Kanal 2 – üldhuvikanal (uudised, omasaated, seriaalid, filmid, kodumaine ja välismaine toodang);
- Kanal 11 – naistele suunatud kanal (kokandussaated, seriaalid, filmid jms);
- Kanal 12 – meestele suunatud kanal (spordiülekanded, seriaalid, filmid jms);
- MyHits – muusikakanal, tegutseb koostöös samanimelise raadiojaamaga.

Eesti Audiovisuaalse Kultuuripärandi OÜ-le kuuluvad alljärgnevad telekanalid:

- Eesti Kanal - kodumaised sõnasaated ja dokumentaalfilmid, eestikeelne programm, esialgu reklaamivaba kanal;
- Eesti Kanal+ - kodumaised lavastused ja meelelahutussarjad, eestikeelne programm, esialgu reklaamivaba kanal.

Kids Network Television OÜ on Eestis registreeritud äriühing, mille osad koondumise eelselt kuuluvad füüsilisele isikule B.I.S. (51%), osahingule Finantsvara (16,33%), RHC OÜ-le (16,33%) ja Wavelength OÜ-le (16,33%).

Kids Network Television OÜ tegeleb televisiooniprogrammide edastamisega Balti riikides, Lähis-Idas ja Põhja-Aafrikas. Kids Network Television OÜ portfelli kuuluvad alljärgnevad telekanalid:

- Filmzone – meestele suunatud kanal (vaid filmid);
- Filmzone+ - naistele suunatud kanal (vaid filmid);
- Kidzone – lastele vanuses 4-12 suunatud kanal;
- Kidzone+ - lastele vanuses 3-9 suunatud kanal;
- Smartzone – varateismelistele suunatud hariv ja meelt lahutav kanal.

Lisaks omandab Kids Network Television OÜ enne koondumise tehingu lõpule viimist telekanalid Sony Channel ja Sony Turbo. Kids Network Television OÜ muudab kanalite kujunduse ja sisu, ehk sisuliselt lahkuvad telekanalid Sony Channel ja Sony Turbo Eesti turult ning Kids Network Television OÜ teeb nende asemele täiesti uued telekanalid. Antud tehingu tulemusel omandab Kids Network Television OÜ [...] sõlmitud lepingud.

Kids Network Television OÜ-1 on 100% osalus äriühingus Kids Programming OÜ. Kids Programming OÜ tegeleb filmide, videote ja telesaadete levitamisega, toetades Kids Network Television OÜ tegevust.

3. Õiguslik hinnang

3.1. Koondumise kontrolli kohaldamine

KonkS § 21 lg 1 kohaselt kontrollitakse koondumist, kui koondumise osaliste eelnenud majandusaasta käibed Eestis kokku ületavad 6 000 000 eurot ja vähemalt kahe koondumise osalise käibed Eestis ületavad kummalgi 2 000 000 eurot.

¹ <https://www.postimeesgrupp.ee/tegevusalad/>

Vastavalt KonkS § 24 lõikele 7 juhul, kui eelneva kahe aasta jooksul on üks ja sama ettevõtja või samasse kontserni kuuluv ettevõtja omandanud valitseva mõju ettevõtjate üle, kes tegutsevad Eestis ühes ja samas majandusharus, peab selle ettevõtja käive, kelle üle omandatakse valitsev mõju, sisaldama ka nende ettevõtjate käivet, kelle üle on valitsev mõju omandatud koondumisele eelneva kahe aasta jooksul.

MM Grupp OÜ on eelneva kahe aasta jooksul omandanud valitseva mõju mitme ettevõtja üle (Apollo Group OÜ, CreAm OÜ, Digiekraanid OÜ, OÜ Põlva Koit osa, Allepal OÜ osa), kes tegutsevad reklaaminduse majandusharus (EMTAK 731). Kids Network Television OÜ-le on samuti omistatav turukäive reklaaminduse alal. Seega lähtudes KonkS § 24 lg 7 sätestatud täiendavast käibekriteeriumist, antud juhul hindab Konkurentsiamet, et koondumise osaliste käibed ületavad KonkS § 21 lg 1 sätestatud käibemäärasid ning koondumine kuulub kontrollimisele.

3.2. Kaubaturud

KonkS § 3 lg 1 kohaselt on kaubaturg hinna, kvaliteedi, tehniliste omaduste, realiseerimis- ja kasutustingimuste ning tarbimis- ja muude omaduste poolest ostja seisukohalt omavahel vahetatavate või asendatavate (edaspidi asendatavate) kaupade käibimise ala, mis hõlmab muu hulgas kogu Eesti territooriumi või selle osa.

Majandus- ja kommunikatsiooniministri 17.07.2006 määruse nr 69 Koondumise teate esitamise juhendi (edaspidi juhend) § 8 lg 3 punkti 1 kohaselt on horisontaalselt mõjutatud kaubaturuks selline kaubaturg, kus tegutseb vähemalt kaks koondumise osalist või nendega samasse kontserni kuuluvat ettevõtjat ja koondumine tekitab vähemalt 15-protsendilise ühise turuosa. Sama paragrahvi lõike 3 punkti 2 kohaselt on vertikaalselt mõjutatud kaubaturuks iga kaubaturg, kus tegutseb üks või mitu koondumise osalist või nendega samasse kontserni kuuluvat ettevõtjat, mis eelneb või järgneb kaubaturule, kus tegutseb mõni teine koondumise osaline või temaga samasse kontserni kuuluv ettevõtja, ning kus mõne osalise individuaalne turuosa või osaliste ühine turuosa on vähemalt 25%, olenemata sellest, kas nad on tegelikult müüja ja ostja suhetes või mitte.

Koondumise teate kohaselt esineb käesoleva koondumise puhul koondumise osaliste äritegevustes horisontaalne kattuvus telekanalite opereerimise ja telereklaami avalikustamise kaubaturgudel.

Koondumise osalised on oma teates märkinud, et antud koondumisega vertikaalselt seotud kaubaturge ei esine.

3.2.1. Telekanalite opereerimise kaubaturg

Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ameti meediateenuste tegevuslubade nimekirja kohaselt on mõlemale koondumise osalisele väljastatud tingimusjuurdepääsuga (ehk tasulise televisiooniteenuse osutamise) üleriigiline tegevusluba. MM Grupp OÜ opereerib üldhuvikanalit (Kanal 2) ja konkreetsetele sihtgruppidele (naiste, meeste, muusika, arhiivisaated) suunatud spetsialiseeritud kanaleid. Kids Network Television OÜ opereerib konkreetsetele sihtgruppidele (naiste, meeste ja laste) suunatud spetsialiseeritud kanaleid. Seega tekib koondumise osaliste vahel kattuvus vaid kanalite osas, mis on suunatud põhiliselt rahvusvaheliste filmide ja seriaalide näitamisele.

Kantar Emor koostab igakuiselt teleauditooriumi ülevaadet, mis hindab päevapõhist telekanalite vaatamisaja osakaalu kogu vaatamisajast. 2020. aasta ülevaates on välja toodud 29 telekanalit, sh „järelvaatamise“ ja „muu vaatamise“ osakaal². Suurima vaadatavusega on ETV (detsembris 19,4%), Kanal 2 (detsembris 7,4%) ja TV3 (detsembris 6,3%). Koondumise osaliste kattuvates kategooriates oli näiteks detsembrikuus Kanal 11 vaadatavus 1,8%, Kanal 12 - 1,1% ja Filmzone - 0,1%. Sony kanalite puhul tuleb arvestada, et kanalitena nad turult lahkuvad ja nende turuosa MM Grupp OÜ-le üle ei lähe. Kui vaadelda koondumise osaliste ühise turuosana kõiki eespool toodud spetsialiseeritud kanaleid, siis nii Kidzone kui MyHitsi vaadatavus detsembris oli 0,3%, Kidzone+ oli 0,1% (Smartzone vaadatavust Kantar Emor ei mööda, koondumise osaliste hinnangul võib see olla sama mis Kidzone+ puhul ehk 0,1%).

Seega koondumise järgselt telekanalite opereerimise kaubaturul MM Grupp OÜ-le omistatav turuosa ei ületa 15% ning tegemist ei ole horisontaalselt mõjutatud kaubaturuga juhendi tähenduses.

3.2.2. Telereklaami avalikustamise kaubaturg

Reklaamiseaduse § 2 lg 1 punkti 4 tähenduses on reklaami avalikustaja füüsiline või juriidiline isik või riigi- või kohaliku omavalitsuse asutus, kes reklaami avalikult esitab, edastab, näitab või levitab.

Koondumise teate kohaselt tegelevad mõlemad koondumise osalised reklaami avalikustamisega.

Koondumise osalisega MM Grupp OÜ (omandajaga) samasse kontserni kuuluvatest ettevõtjatest tegeleb reklaami avalikustamise teenuste müügiga enda hallatavates televisioonikanalites AS Postimees Grupp.

Koondumise osaline Kids Network Television OÜ (omandatav) tegeleb samuti reklaami avalikustamisega enda hallatavates televisioonikanalites.

Kantar Emor andmetel oli 2019. aastal meediareklaamituru maht 107 miljonit eurot, millest suurim osakaal oli televisioonil (Kantar Emor blogi: „*Reklaamituru osakaalu* poolest suurima osa – veidi üle 27 protsendi – ampsas endale sarnaselt eelnevate aastatega televisioon, teenides 26,42 miljonit eurot*“)³.

Koondumise teate kohaselt oli MM Grupp OÜ käive telereklaami müügist 2018-2020 raamatupidamise andmetel keskmiselt aastas ligikaudu [...] eurot. Seega moodustab MM Grupp OÜ kontserni turuosa telereklaami avalikustamise kaubaturul umbes [40-50]%. Kids Network Television OÜ käive telereklaami müügist oli aastatel 2018-2020 keskmiselt aastas [...] eurot, mis moodustab telereklaami avalikustamise kaubaturul umbes [0-5]%.

Seega oleks koondumise järgselt telereklaami avalikustamise kaubaturul AS-le Postimees Grupp omistatav turuosa ligikaudu [40-50]% ning tegemist on horisontaalselt mõjutatud kaubaturuga juhendi tähenduses.

3.3. Hinnang koondumisele

² <https://www.kantaremor.ee/teleauditooriumi-ulevaade/>

³ <https://www.kantaremor.ee/blogi/eesti-meediareklaamiturg-kasvas-aastaga-25-protsendi/>

KonkS § 22 lg 3 kohaselt keelab Konkurentsiamet koondumise, kui see oluliselt kahjustab konkurentsi kaubaturul, eelkõige turgu valitseva seisundi tekkimise või tugevnemise kaudu.

KonkS § 13 lg 1 järgi omab turgu valitsevat seisundit ettevõtja või mitu samal kaubaturul tegutsevat ettevõtjat, kelle positsioon võimaldab tal/neil sellel kaubaturul tegutseda arvestataval määral sõltumatult konkurentidest, varustajatest ja ostjatest. Turgu valitseva seisundi olemasolu eeldatakse, kui ettevõtjale või mitmele samal kaubaturul tegutsevale ettevõtjale kuulub kaubaturul vähemalt 40 protsenti käibest.

Kuna keskmine tarbija kasutab kodus tõenäoliselt tavalist/standardset paketti (välistades kõige kitsamad ja kõige laiemad paketid), on tal lai valik erinevaid telekanaleid, mis konkureerivad koondumise osaliste portfelliga olevatega.

Arvestades MM Grupp OÜ poolt omandatavate telekanalite väikest osatähtsust telekanalite opereerimise kaubaturul, ei mõjuta nende lisandumine MM Grupp OÜ poolt opereeritavate telekanalite valikusse oluliselt kaubaturu struktuuri ega konkurentsiolukorda telekanalite opereerimise kaubaturul.

Konkurentsiamet on seisukohal, et käesolev koondumine ei mõjuta märkimisväärselt konkurentsiolukorda ka telereklaami avalikustamise kaubaturul, sest ka koondumise järgselt tegutsevad kaubaturul mitmed televaataja jaoks atraktiivsed telekanalid ning olukord kaubaturul ei anna alust arvata, et koondumise osaliste positsioon võimaldaks neil tegutseda arvestataval määral sõltumatult konkurentidest, varustajatest ja ostjatest.

Eeltoodut arvestades on Konkurentsiamet seisukohal, et käesoleva koondumise tulemusena ei muutu kaubaturgude struktuur sellisel viisil, mis kahjustaks oluliselt konkurentsi. Samuti ei tekita ega tugevda käesolev koondumine turgu valitsevat seisundit KonkS § 13 lg 1 tähenduses. Seega ei esine käesoleva koondumise puhul KonkS § 22 lg 3 nimetatud asjaolusid, mis tingiksid koondumise keelamise.

Lähtudes eeltoodust ja juhindudes KonkS § 27 lg 1 p 1 otsustab Konkurentsiamet

anda loa MM Grupp OÜ ja Kids Network Television OÜ koondumisele.

Otsuse peale võib esitada vaide Konkurentsiameti peadirektorile haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse Tallinna Halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras 30 päeva jooksul, arvates käesoleva otsuse teatavakstegemisest.

KonkS § 27 lg 6¹ kohaselt peavad koondumise osalised koondumise jõustama kuue kuu jooksul koondumiseks loa andmise otsuse kehtima hakkamisest arvates. Konkurentsiamet võib koondumise osalise põhjendatud taotluse alusel seda tähtaega ühe korra pikendada kuni ühe aastani.

/allkirjastatud digitaalselt/

Kristel Rõõmusaar
Konkurentsiameti juhataja – peadirektori asetäitja

*Konkurentsiameti 18.02.2021 otsuse nr 5-5/2021-012 ärakiri on samane originaaliga.
Ärakirjast on välja jäetud ärisaladused, vastavad kohad on tekstis tähistatud nurksulgudega.*

/Svetlana Ljutova/ 26.02.2021